

Enstitüsü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Dalı : Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı
Program : Kamu Hukuku Yüksek Lisans
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. iur. Özdem Özaydın
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans - Ocak 2018
KISA ÖZET

TÜRK CEZA KANUNUNDA HAKSIZ TAHRİK
YILMAZ, Burak Kağan

Haksız tahrik, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK'nın) "Genel Hükümler" başlıklı 1. Kitap, "Ceza Sorumluluğunun Esasları" başlıklı 2. Kısım, "Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenler" başlıklı 2. Bölümü'nde 29. maddede genel hükümler arasında düzenlenmiştir.

Haksız tahrik kurumu, kusurluluğun azalmasına yönelik olarak suça etki eden kişisel, sübjektif ve kanuni bir indirim nedenidir. Sübjektif olması, suçun manevi unsuruna (kusurluluğa) etki etmesini; genel olması koşulları gerçekleştiği takdirde niteliği itibariyle elverişli bütün suçlarda ve her fail hakkında uygulanmasını; kanuni olması ise olayda varlığının hâkim tarafından kendiliğinden araştırılmasını ifade etmektedir.

Failin tahrik edici haksız bir eylemin ortaya çıkardığı hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında hareket ederek tepki suçu işlemesi olarak tanımlanabilen haksız tahrik, kusur yeteneğini azaltan ve kusurun azalmasına bağlı olarak cezanın indirilmesini gerektiren kişisel bir nedendir. Haksız tahrikin etkisi ile işlenen suçun haksızlık içeriğinde yani hukuka aykırılığında herhangi bir azalma söz konusu değildir. Haksız tahrik, kusurun irade unsuru üzerinde etkili bir neden olduğu için failin cezasından indirimine gidilmektedir. Ancak kusuru tamamen ortadan kaldırmayıp sadece azaltmaktadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre indirim oranının artması ve adi- ağır tahrik ayırımının kalkması ile haksız tahrik kurumu faile verilecek cezanın belirlenmesinde daha büyük önem kazanmıştır. Niteliği gereği uygulanma olanağı bulunan tüm suçlar için geçerli genel indirim nedeni olarak "haksız tahrik" kurumu tez çalışmamızda 5 bölüm olarak ele alınmıştır.

Çalışmada izlenen yöntem bakımından, haksız tahrik kurumu, tartışmasız kabul edilen konuların yanı sıra tartışmalı konulara da yer verilerek Türk Ceza Hukuku Öğretisi'nde savunulan görüşler, Yargıtay uygulamaları ve kişisel değerlendirmeler açısından incelenmiştir.

Bu çalışmamızın amacı, ceza davalarında yoğun ve yaygın uygulama alanı bulunan haksız tahrik kurumunu Yargıtay kararları ile yayınlanmış eserlerdeki doğrudan veya dolaylı bilgi ve görüşlerden yararlanarak açıklamak sureti ile konuya hukuki katkı sağlayabilmektir.

Anahtar Sözcükler : Haksız Tahrik, Tahrik Edici Eylem,
Tepki Suçu, Hiddet veya Şiddetli Elem,
Kusurluluğu Azaltan Neden

Bilim Dalı Sayısal Kodu :

Institute : Institute of Social Sciences
Department : Department of Public Law
Program : Master of Public Law
Thesis Advisor : Assist. Prof. Dr. iur. Özdem Özaydın
Sort and
Date of The Dissertation : Master- January 2018

ABSTRACT

UNJUST PROVOCATION UNDER TURKISH CRIMINAL CODE

YILMAZ, Burak Kağan

“Unjust Provocation” is prescribed in under Article 29 which is provided in the First Volume “General Provisions”, Second Chapter “Basis of Criminal Responsibility”, Second Section “Grounds Removing or Diminishing Criminal Responsibility” of the Turkish Criminal Code No. 5237.

Unjust provocation, which can be defined as committing a reaction crime while acting under anger or severe distress arising from the unjust act, is a personal ground diminishing criminal capacity and culpability therefore mitigating penalty. The wrongfulness, *i.e.* the unlawfulness, of the crime is not diminished when it is committed under unjust provocation. As the unjust provocation is a ground affecting the mental element of culpability, penalty of the offender is mitigated. However, it does not remove culpability completely but diminishes it.

Along with the increase of diminution rate and repeal of distinction between severe-minor provocation under Turkish Criminal Code No. 5237 comparing to Turkish Criminal Code No. 765, unjust provocation became very significant determining the penalty given to the offender.

“Unjust provocation” as a general diminishing ground applied to all relevant crimes, is discussed in our dissertation under 5 chapters.

In terms of methodology, unjust provocation is examined at the angle of the Turkish Criminal Law doctrine, jurisprudence of the Court of Cassation and personal assessments, while giving place to indisputably acknowledged issues and controversial matters.

Our aim with this dissertation is a mere contribution by means of explaining unjust provocation, which has an intense and widespread application, drawing upon the jurisprudence of the Court of Cassation and direct and indirect opinions of published literature.

Keywords : Unjust Provocation, Provocative Act, Reaction Crime, Anger or Severe Distress, Ground Diminishing Culpability

Science Code :